

BOGANMELDELSER

S. RØGIND: *Brændevin, Øl og Vin i de nordiske Landes Lovgivning.* 595 S. G. E. C. Gads Forlag. København 1921.

Et saa tykt Bind om saa begrænset et Emne er naturligvis nærmest at betragte som en Haandbog; og naar en Haandbog er grundig og nogenlunde læseligt fremstillet, og naar det der staar i den er rigtig, har den sin Betydning; men for en Anmelder er der i Grunden ikke mere at sige om den Ting.

Af Hr. Røginds Værk er der imidlertid Grund til at fremhæve Kapitlerne om Forholdene i tidligere Tider; bl. a. ved en behændig Anvendelse af Citater fra gamle Aktstykker, gengivne i det oprindelige, djærve og naive Sprog, opnaar Forf. at give En et levende Indtryk af mange vigtige Træk i Datidens Økonomi, f. Eks. Salgsforholdene. Iøvrigt er Bogen i Følge sit Emne blevet en Skildring af, hvorledes Statsmagten, saa snart der var nogen Mulighed for at slaa Mønt af de heromhandlede Forbrugsvarer, anvendte dem som Skatteobjekter. Forf. skriver „Skat paa alkoholiske Drikke synes at forekomme saa tidligt som disse Drikkevarer overhovedet er Genstand for mere regelmæssig Om sætning indenfor Rammerne af en særlig Næringsdrift“.

Statsmagternes Enighed paa disse Gebeter har som bekendt ikke afladet. I vore Dage ser man endogsaa den mærkelige Formæling mellem en oprindelig ideel Bevægelse

BOGANMELDELSER

S. RØGIND: *Brændevin, Øl og Vin i de nordiske Landes Lovgivning.* 595 S. G. E. C. Gads Forlag. København 1921.

Et saa tykt Bind om saa begrænset et Emne er naturligvis nærmest at betragte som en Haandbog; og naar en Haandbog er grundig og nogenlunde læseligt fremstillet, og naar det der staar i den er rigtig, har den sin Betydning; men for en Anmelder er der i Grunden ikke mere at sige om den Ting.

Af Hr. Røginds Værk er der imidlertid Grund til at fremhæve Kapitlerne om Forholdene i tidligere Tider; bl. a. ved en behændig Anvendelse af Citater fra gamle Aktstykker, gengivne i det oprindelige, djærve og naive Sprog, opnaar Forf. at give En et levende Indtryk af mange vigtige Træk i Datidens Økonomi, f. Eks. Salgsforholdene. Iøvrigt er Bogen i Følge sit Emne blevet en Skildring af, hvorledes Statsmagten, saa snart der var nogen Mulighed for at slaa Mønt af de heromhandlede Forbrugsvarer, anvendte dem som Skatteobjekter. Forf. skriver „Skat paa alkoholiske Drikke synes at forekomme saa tidligt som disse Drikkevarer overhovedet er Genstand for mere regelmæssig Om sætning indenfor Rammerne af en særlig Næringsdrift“.

Statsmagternes Enighed paa disse Gebeter har som bekendt ikke afladet. I vore Dage ser man endogsaa den mærkelige Formæling mellem en oprindelig ideel Bevægelse

og Statens Pengehunger. Hvilke mærkelige Transaktioner paa dette Felt har vi ikke været Vidne til under og efter Krigen. Ja, Staterne viser endog Tilbøjelighed til at lade Skat, Inddrivnings- og Kontrolforanstaltninger være Numer et og Produktion og Befolkningernes Forbrug Numer to.

Forf. har naturligvis gjort udførlig Rede for alle de Foranstaltninger, der er blevet foretaget i denne Henseende, saavel om danske Forhold (det pludselig standsede Salg, Opgørelse af Beholdningerne, voldsomme Tillægsafgifter osv.) som om svenske (det Brattske System, Gøteborgsystemet og de uhyre udviklede Forhold, der der kommer frem).

Af den danske Spiritusbeskatnings Historie udelader Forf. iøvrigt et af de mest interessante Afsnit, nemlig det der drejer sig om Spritfabrikationens Monopolisering.

Knud Korst.

PEDER OLSEN: **Det nye System.** Et samfundsøkonomisk For-
slag. Sophus Bechers Forlag, Viborg. 1921.

Man kan lære af Selvtænkere, hvor skævt deres Tankers Veje end drages; de er saa uorthodoxe, men desværre ogsaa saa doktrinære. Men de er som Muldvarpeskud, der viser os, hvor der leves og det gærer i Jordmonnet; blandt de 1000 af stumme, hvoraf Mængden er sammensat, de mange, paa hvis Vegne vi andre tillader os at agere, at styre, at tale, at tænke — i Reglen uden Mandat — er der Individualiteter der selv kæmper Jacobs Kampen for Sandheden, der med utilstrækkelig Viden og utilstrækkelig Træning viser os, hvilket Spild af Aandskraft, Samfundslivet fører med sig, hvorledes der blandt de mange stumme er Mænd, der prøver sig frem, tænker hårdt, ja ofte originalt, — hvert Øjeblik inde i det rigtige, kæmpende mod sig selv, mod deres Begrænsning, Mænd, der med ret Træning vilde passere forbi de mange veltrænede Gennemsnitsfolk, der sidder med Doctorring, og, dybsindigt snøftende,